

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

21 de Nouatione per Litis contestationem facta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

facit nouatio vt si creditor stipulatus fuerit a te pœnam. si ad diem promissam pecunia soluta non fuerit, nouatione facta non committatur stipulatio, l. si creditor, 15. de nouatio. in P. 5. Si in mora promissor esset quo minus daret, & tutum creditor stipuletur, definit nouatione periculum ad promissor in pertinere, quasi mora purgata, l. si Stichum, 8. §. L. quoniam, 4. §. vnde Marcellus, l. si rem aliquam, 31. de noua. P. dummodo tempore nouationis res superesset: quia ceterum tunc oblatio facta. & per eam mora purgata. Marcia l. qui decem, 7. 2. §. si cum mihi, §. seq. de solutio. in P. Imo & de mortuo, post moram nouatio, si actum ita fit, fieri potest, l. si seruum, 91. §. final. de verborum obligat. libr. 4. 5. P. tit. 11.

De Nouatione per Litis contestationem facta. Cap. 21.

- 1 Nouatio litis contestatione quomodo fiat.
2 Actiones plures quando se mutuo impediunt, & tolluntur contestatione.

Nouatio que fit per litem contestatam, le. delegare, 11. de nouat. in P. potest esse voluntaria, & necessaria, vt supra nominamus, ex gl. fin. l. 1. de iud. C. Nouat: itaq; vel tollitur hoc modo obligatio vel actio, si res semel in iudicium deducta sit, & vel cum alio actum est vel ab alio, l. solutio, 23. de solut. in P. si pro parte, de in rem vers. vel alia actione, quam ex prior obligatione. Interdum tamen pluribus actionibus etiam simul experiri receptum est, vt si ex vno delicto plures nascantur, in quantum vna alia plus continet. Hermog. in l. cum ex vno, 31. de actio. & oblig. P. nisi lex vna tantum vt iubeat, l. quoties sex, 40. de actio. Ita nunquam in penalibus actionibus, de eadem pecunia concurrentibus, alia aliam consumit, l. inquam, 59. de act. P. Nisi in exactione: quia tunc in quantum exigi potest per secundam actionem, ex eodem facto post primam, in tantum dabitur, l. 1. vi bonorum rapti. P. l. qui seruum, & dicta l. cum ex vno, de actio. Et si plura delicta in vna re concurrant, & cum illa plures concurrant actiones, sed vna tantum vtendum est, l. plura delicta, 52. de act. Cum autem ob diuersa negotia diuersi vimur actionibus, litem contestatio vnus alteram non tollit, leg. fundum Cornelianum, §. 1. de noua. P. nec impediunt se in exactione vel peritione, l. inquam, de priuat. delict. Quando etiam ciuilibus & riminalis pro re familiari competunt, vna post aliam intentari potest, l. 1. quando ciuil. act. criminal. pra. ud. l. 9. C. tit. 3. Sic electa hypothecaria actione, aduersus debitorem, pignore non sufficiente ad solutionem integri debiti, potest redire creditor ad personalem, vt rel. quam consequatur, l. aduersus 10. de actio. l. 4. C. tit. 10. Creditor qui non rationem, de re. credi. in P. l. si pro mutua, C. si cert. per. l. si de iure domi. imper. an. leg. quod si ius de distract. pig. P. cum sim. In his itaque in quibus variatio est actio quæ permittitur, electio vnus, ad aliam redire, post contestationem, iure regulari non impedit: ac in quibus electio facienda de ex pluribus, litem contestatio in vna aliam excludit, tollit & nouat necessario. Si creditor hereditatis, qui obligationem paratam que habet actionem contra heredes testatoris, qui vendiderint hereditatem, experitur contra emtorem hereditatis, & illi defenderint, tacite facta nouatio videtur, nec agere potest contra heredes, leg. 2. C. de pall. re. l. solutione, 23. de solut. P. veluti cum alius pro reo iudicium suscepit, l. si ut certo, §. si ad nos, §. l. alter utroque comma. lib. 13. P. tit. 16. Quemadmodum etiam cum duo aduersum eum experiri possunt pro vna re, duobus simul commodata: si enim commodatis duo rei debendi sunt, & si alter conuentus præstiterit, liberabit alterum: atque ambobus quidem competit furti actio, sed altero agente, alterius actio contra furem tollitur, l. si quis furti, ultimus. 112. de verb. oblig. Item si quis stipulatus fuerit alternatiue, aut Titium, aut Sempronium, quem voluerim: petio vno, ad alterum actio præiudicatur.

De Compensationibus. Cap. 22.

Lib. 16. P. tit. 2. Lib. 4. C. tit. 31.

- 1 Compensatio tollit actionem.
2 Compensatio quid.
Disting. eod.
3 Et 2. Compensari que res possunt.
4 Et que non.
5 Compensatio non fit cum inuito speciei & pecunie.
6 Quando obici potest reipublica.
7 Compensatio non obicitur a de, officario creditoris: iniuste passif-

fore damnato ex re iudicata: alternatiua promissionis creditoris: in criminibus publicis, eod.

- 8 Compensatio quibus, & a quibus obicitur.
9 Compensationis faciende forma.
10 Compensatio vbi, & quando opponi potest.
Compensatio in Gallia in iudicio non opponitur sine literis regis, eod.
11 Compensationes quare inueniuntur.

Quemadmodum tamen superioribus exceptionibus, sic & compensatione vnusquisque creditorem suum, eundemque debitorem petentem submouet, si paratus est creditori compensare, l. 2. de compensat. in P. Compensatio tamen æqualitatis, vel æqualis ponderis retributio, quoniam: & vt cum Modestino loquar, est debiti & crediti inter se contributio, l. 1. de compensat. Ideoque propter illam æqualitatem dicitur solutio, l. vel permutatio, de liberal. caus. l. si debitor, qui petitor in pignor. hab. Lampitius, extrat. hab. P. duplex, naturalis & ciuilis, pro eo quod debetur naturaliiter, l. etiam 7. de compens. P. vel ciuilitate, vel utroque iure competens. Item alia est, quæ fit ipso iure, ad impediendum cursum vsurarum: vt si debeat centum aureos cum vsuris, tu mihi quinquaginta sine scenore, vsque ad concurrentem summam fit compensatio, l. cum alter alteri, 11. §. l. idem curvis, 11. de compensat. P. l. si constat, 4. §. l. etiam si. C. eod. tit. l. §. in alia, §. in bona fide, §. §. pen. de actio. Vel quando compensatur negligentia cum negligentia, quæ habet par damnum, l. si pro. l. si ambo, 10. de compens. P. vt & in delictis priuatis, quæ compensatione pari modo iure ipso tolluntur, l. viro & vxore, solu. mar. P. C. 19. in Summa, de compensat. l. si duo, de dolo. Alia est, quæ non fit, nisi opponatur. Res itaque, quæ veniunt in compensationem, erunt quæ ex quacunque ciuili vel naturali obligatione debentur ex contractu, vel ex maleficio, vel quasi ciuilitate actum sit, l. si ambo, §. 1. de compens. P. vide quæ dixi supra in dolo c. 13. ea constitutus, de penis. Naturale tamen & ciuile debitum compensari poterunt, si modo exceptione perimi non possint, l. quacunque, 14. de compensat. P. videlicet si lex exceptionem peremptoriam non tribuat, vt accidit in Macedoniano ienatuseconsulto, in quo ratio naturalis, ne detur occasio delinquendi, & infidiarum in parem, perimit exceptione actionem, l. 1. ad senat. Maced. P. Naturale autem debitum, & compensationem habet quia solutum non reperitur, l. natur. alter, de condit. indeb. l. naturalis, 9. de act. P. l. de iusto §. 1. de fideiuss. P. et si peti non possit, l. siater a fraude, de cond. ind. in P. In summa in compensationem etiam inuito altero veniunt tantum quæ debita sunt, d. l. quacunque. Et l. neque scriptura, 1. 6. C. eod. tit. aliquo iure nobis, pure, sine conditione, vel dilatione diei, ex obligatione pendente, l. quod in diem, 6. §. si cum militi, 16. §. 1. de compensat. l. si al. Cod. de compensat. Quæ pondere, numero aut mensura mensurari possunt, leg. si constat, 4. Cod. eod. vel in specie generaliter promissa sunt, vt equus, seruus, &c. gl. in l. si. C. de compensat. l. 1. §. item si cum me, si pars heredit. per. l. qui non militabat, de hered. insti. in P. l. vnum ex familia §. sed si vno, de leg. 2. Demuntur tamen a compensatione, 4 primum, vt eius, quod non ei debetur qui conuenitur, sed alii, compensatio fieri non possit, l. eius 9. de compens. C. l. pen. eo. tit. in P. id est creditor compensare non cogitur, quod alii, quam debitori suo debet: quamvis creditor eius pro eo qui conuenitur ob debitum proprium velit compensare, l. in rem, 18. §. 1. Et l. si cum militi, 16. de compens. P. Qui tamen cessum habet debitum, & ita procurator in rem suam sit factus, re & obicit compensationem, d. l. in rem. Item fideiussor si sibi debeatur, vel reo principali, l. si quid, 5. de compens. P. & socius, si debeatur socio, l. si duo, de duob. reis, & filiusfam. conuentus, si debeat creditor patri suo, & ratum habiturum, & aueat patrem, l. si cum filio, 9. §. 1. de co. en. sa. P.

2. Non tamen admittitur altero inuito compensatio debiti quantitatis, cum de bito ex altera parte speciei, vel pecunie loco speciei debitor: contra si voluerit uterque, l. si conuenit, de pigno. actio. P. l. si ex ea pecunia, de rei vmd. l. non fortem, §. si cum rem, de condit. indeb. §. 1. Reipublicæ tamen debitoribus, eius debitor obicere potest compensationem, si neq; ex calendario, neq; ex veltigalibus, l. 3. de compensat. C. l. amueris. C. de veltigal. neq; ex frumentum vel olei publici penunia, neque alimentorum, neque eius qui statutus sumtibus seruit, d. l. 3. §. l. 1. C. de compensat. neque fideicommissi ciuitatis debitor quis sit, dicta l. 3. Ob negotium copiat in expeditionis tempore mandatum, curator damnatus pecuniam cum sibi debito non compensat, l. Papius, l. ob negotium, 20. de compensat. P. Item emensa silico pretium debitorum, cum